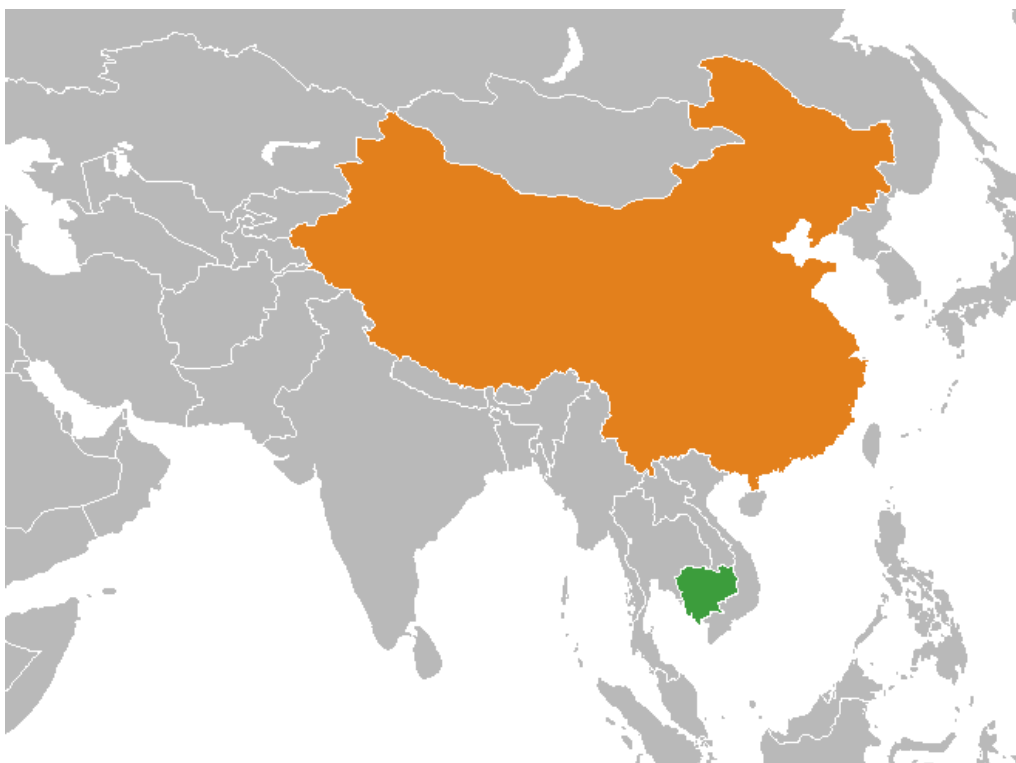

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
វិទ្យាស្ថានសិក្សាបិទ
នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចនិងការអភិវឌ្ឍប្រទេស

និន្នាការសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ចិន វិច្ឆិកា ២០២៥

XXXXXXXXXXXXXXXX

បុព្វកថាអ្នករៀបរៀង

ការវិភាគ និងការបកស្រាយក្នុងរបាយការណ៍និន្នាការសេដ្ឋកិច្ចសង្គមចិននេះ មិនមែនជាទស្សនៈរបស់រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាទេ តែជាការយល់ឃើញមានកម្រិតរបស់ខ្ញុំបាទជាមន្ត្រីនៃវិទ្យាស្ថានសិក្សាចិននៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។

ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៥ ការនាំចេញនិងនាំចូលទំនិញរបស់ចិនមានការថយចុះ និងរូបិយប័ណ្ណយ៉នមានការកើនតម្លៃ ដែលបង្ហាញពីការធ្លាក់ថ្លៃលុយដុល្លារក្នុងពិភពលោក។ ប្រទេសចិនមានមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ ដែលនឹងជួយរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។

ជាអ្នករៀបរៀងខ្ញុំបាទ ក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ច ក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយខ្ញុំបាទបានរៀនសូត្រពី វិធីសាស្ត្រគណនាកំណើន ពី ឯកឧត្តម គឹម ផល្លា ជាអគ្គនាយករង នៃអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង មុនចូលបម្រើការងារក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ខ្ញុំបាទបានរៀនសូត្រពីស្ថិតិអនុវត្តពី អ្នកជំនាញ (Expert) នៃ ធនាគារពិភពលោក (World Bank) សាស្ត្រាចារ្យ Michele Bruni ក្នុងពេលខ្ញុំបម្រើការក្នុង ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរនិងការងារ និងខ្ញុំបានសិក្សាស្ថិតិវិទ្យា និងសេដ្ឋកិច្ចសាស្ត្រ ពីសាស្ត្រាចារ្យ Honda Yuzo និងសាស្ត្រាចារ្យ Ban Kanemi នៃសាកលវិទ្យាល័យ Osaka និងសាស្ត្រាចារ្យ Maesono Yoshihiko និង សាស្ត្រាចារ្យ Saeki Chikayoshi នៃសាកលវិទ្យាល័យ Kyushu។

ខ្ញុំបាទសង្ឃឹម កិច្ចការ ស្រាវជ្រាវ និងតាមដានព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចសង្គមចិននេះ នឹងអាចជាអត្ថប្រយោជន៍ ដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវពីសេដ្ឋកិច្ចសង្គមចិន។ របាយការណ៍នេះ គ្រាន់តែជា Flash Report ដែលមិនស៊ីជម្រៅ សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចជាក់ស្តែង។

ថ្ងៃសៅរ៍ ៩កើត ខែមិគសិរ ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦៩

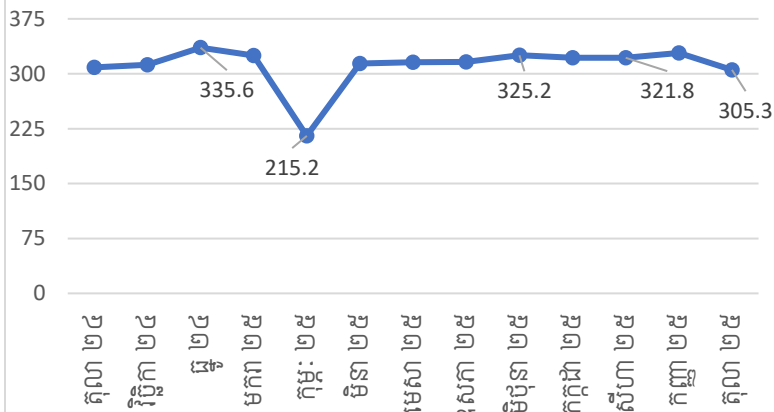
ថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៥

អ្នករៀបរៀង

ជឹម សុផាតិ (MSc. In Economics)

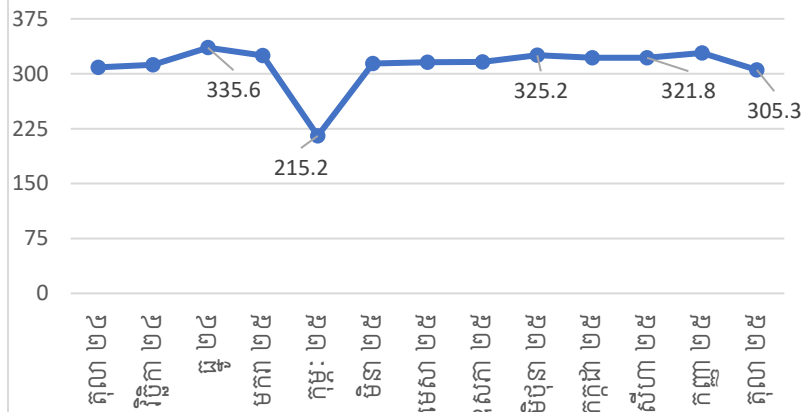
ក្រាហ្វិកនៃនិទ្ទាតការសេដ្ឋកិច្ចចិន

ការនាំចេញរបស់សេដ្ឋកិច្ចចិន (ប៊ីលាន\$)

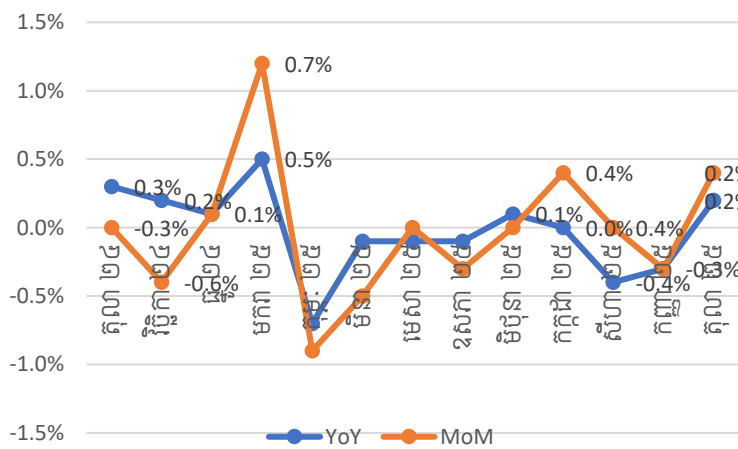
ប្រភព៖ Ministry of Commerce People Republic of China

ការនាំចេញរបស់សេដ្ឋកិច្ចចិន (ប៊ីលាន\$)

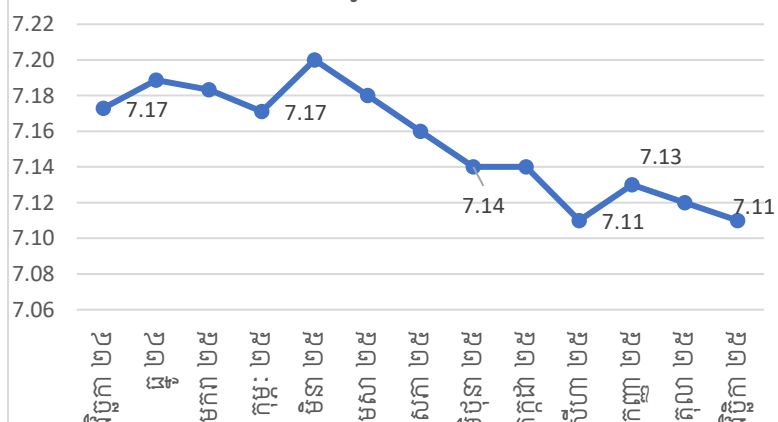
ប្រភព៖ Ministry of Commerce People Republic of China

អតិផរណារបស់ចិន

ប្រភព៖ China National Bureau of Statistics

អត្រាផ្លូវប្រាក់យ៉ន/\$

ប្រភព៖ China Foreign Exchange Trade System

ស្ថានភាពនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ច

នៅខែតុលាឆ្នាំ ២០២៥ ប្រទេសចិនបាននាំចេញទំនិញមានតម្លៃ ៣០៥,៣ ប៊ីលានដុល្លារ ថយចុះ ៧,១% ធៀបនឹងខែមុន ធៀបរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុនការនាំចេញថយចុះ ១,២% ចំណែកការនាំចូលរបស់ចិនមាន ២១៥,២ ប៊ីលានដុល្លារ ថយចុះ ៩,៦% ធៀបនឹងខែមុន ធៀបរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុនការនាំចូលថយចុះ ១,០%។ អតិផរណារបស់ចិនខែឧសភាឆ្នាំ ២០២៥ មាន ០.២% ធៀបនឹងខែមុន និង yoy ០.២% ។ អត្រាប្តូរប្រាក់ រូបិយបណ្ណ យ៉នរបស់ចិន ៧.១១ យ៉ន/ដុល្លារ ក្នុងខែវិច្ឆិកា ២០២៥ យ៉ន ឡើងតម្លៃធៀបដុល្លារ បង្ហាញពីការរឹងមាំ របស់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុចិន។

និន្នាការសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសចិននៅឆ្នាំ ២០២៥ មានស្ថិរភាព ប៉ុន្តែការស្ទុះងើបឡើងវិញមានភាពយឺត។ ការនាំចេញមានភាពរឹងមាំ និងវិស័យបច្ចេកវិទ្យាមានការរីកចម្រើន ខណៈពេលដែលកំពុងប្រឈមមុខនឹង តម្រូវការក្នុងស្រុកដែលខ្សោយ និងការធ្លាក់ចុះនៃអចលនទ្រព្យដែលកំពុងបន្ត។ សេដ្ឋកិច្ចចិនត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងសម្រេចបានតាមទិសដៅកំណើនប្រចាំឆ្នាំក្នុងរង្វង់ ៥% បើទោះបីជាកំណើនបានធ្លាក់ចុះបើធៀបនឹងដើមឆ្នាំនេះ។ បញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗរួមមានការចំណាយរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ចុះទាប និងផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិអចលនទ្រព្យដែលកំពុងត្រូវបានប៉ះប៉ូវ ដោយផ្នែកដោយការនាំចេញខ្លាំង និងការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការជំរុញតម្រូវការក្នុងស្រុក។

អនុសាសន៍របស់ លោកប្រធានាធិបតីចិន ៖

សៀវភៅមានចំណងជើងថា "ការរួមដៃគ្នាឆ្ពោះទៅរកទំនើបការវប្បធម៌កម្មវិធីភាពបរិស្ថាន - ការរួមចំណែកទ្រឹស្តី និងភាពជាអ្នកដឹកនាំជាក់ស្តែងនៃគំនិតស៊ី ជីនពីង លើអរិយធម៌អេកូឡូស៊ីដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយ ចីរភាពជាសកល" ត្រូវបានសហការនិពន្ធ ដោយក្រុមអ្នកគិតកម្រិតខ្ពស់ថ្នាក់ជាតិនៃទីភ្នាក់ងារព័ត៌មានស៊ីនហ្វ និងមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវសម្រាប់គំនិតស៊ីវិល របស់លោកប្រធានាធិបតី ស៊ី ជីនពីង ។ ពិភពលោកបានទទួលស្គាល់ថាអភិបាលកិច្ចបរិស្ថានពិភពលោកប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនដូចជា ភាពគ្មានប្រសិទ្ធភាព ការសម្របសម្រួលមិនគ្រប់គ្រាន់ជាមួយនឹងឱនភាពមហិច្ឆតាដ៏ធំរវាងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ប្រទេស និងតម្រូវការនៃអភិបាលកិច្ចផ្អែកលើវិទ្យាសាស្ត្រ ដែលត្រូវការតួនាទីរបស់ប្រទេសចិន ។

លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីនពីង បានមានប្រសាសន៍នៅក្នុងកម្មវិធី Global Leaders' Meeting on Women "China had secured victory in the most extensive anti-poverty campaign in human history and led China's 690 million women in marching together into a moderately prosperous society, achieving the poverty reduction goal outlined in the UN 2030 Agenda for Sustainable Development ahead of schedule" ។

សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ៖ ប្រធានាធិបតីអាមេរិកលោក Donald Trump បានផ្តល់ពេលឱ្យអ៊ុយក្រែនតិចជាងមួយសប្តាហ៍ដើម្បីទទួលយកផែនការរបស់គាត់ ដែលត្រូវបានគេមើលឃើញយ៉ាងទូលំទូលាយថាជាការសម្រួលដល់ប្រទេសរុស្ស៊ីដើម្បីបញ្ចប់សង្គ្រាមខណៈដែលប្រធានាធិបតី Volodymyr Zelensky បាននិយាយថាប្រទេសរបស់គាត់បានប្រឈមមុខនឹង "គ្រាដ៏លំបាកបំផុតមួយ" នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន។

ភាគហ៊ុនបានធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុកកាលពីថ្ងៃសុក្រ បន្ទាប់ពីលោក Trump បាននឹងដំឡើងពន្ធ ១០០% បន្ថែមលើទំនិញរបស់ចិន ដែលគ្រោងនឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ១ ខែវិច្ឆិកា។ នោះនឹងនាំមកនូវពន្ធលើការនាំចូលពីប្រទេសចិនដល់ ១៣០% ដែលមិនឆ្ងាយពីអត្រា ១៤៥% ដែលបានដាក់នៅកម្រិតខ្ពស់នៃពន្ធ។ S&P 500 និង Nasdaq បានបង្ហោះថ្ងៃមិនល្អនៃមូលបត្រ។

សេដ្ឋកិច្ចសង្គម៖ មន្ត្រីម្នាក់មកពីក្រសួងកសិកម្ម និងកិច្ចការជនបទរបស់ប្រទេសចិននាពេលថ្មីៗនេះ បាននិយាយនៅក្នុងសន្និសីទជាតិស្តីពីការងារនៅជនបទថា រដ្ឋាភិបាលត្រូវតែ "ទប់ស្កាត់ការរីលត្រឡប់មកវិញ និងការធ្វើចំណាកស្រុកទ្រង់ទ្រាយធំនៃពលករចំណាកស្រុក នៅក្នុងស្រុកកំណើតរបស់ពួកគេ" (large-scale return and idling) ។

យុទ្ធនាការពិសេសមួយដើម្បីលើកកម្ពស់ការងារសម្រាប់ប្រជាជនដែលត្រូវបានដកចេញពីភាពក្រីក្របន្ទាប់ពីចាកចេញពីស្រុកកំណើតរបស់ពួកគេ ប៉ុន្តែបានផ្លាស់ប្តូរចាប់តាំងពីពេលនោះមក គឺជាផ្នែកសំខាន់នៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។ គោលនយោបាយនេះត្រូវបានគេដាក់ឈ្មោះថា "ស្ថិរភាពពីរ និងការទប់ស្កាត់មួយ two stabilities and one prevention"៖ ស្ថេរភាពនៃទំហំការងារ និងប្រាក់ចំណូលរបស់ប្រជាជនដែលពីមុនក្រីក្រ និងការការពារការរីលត្រឡប់ទៅកាន់ភាពក្រីក្រទ្រង់ទ្រាយធំដែលបណ្តាលមកពីភាពអត់ការងារធ្វើ។ នៅក្នុងបរិបទនេះ គោលបំណងនៃការទប់ស្កាត់ "ការរីលត្រឡប់មកវិញ និងការទុកចោលក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ large-scale return and idling"។

ប្រទេសចិនបានចេញបទបញ្ញត្តិចំពោះការបរាជ័យផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង ដោយរដ្ឋ កំណែទម្រង់បទបញ្ញត្តិ និងការផ្តោតលើការក្លែងបន្លំរបស់សាជីវកម្ម មានបញ្ហាដូចជាភាពតានតឹងផ្នែកអចលនទ្រព្យ បំណុលរដ្ឋាភិបាលខ្ពស់ និងផលប៉ះពាល់នៃការគាបសង្កត់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុបង្កើតសម្ពាធក៏ដោយ។ "ច្បាប់នៃការបរាជ័យផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ" កំពុងវិវឌ្ឍឆ្ពោះទៅរកការអនុញ្ញាតឱ្យមានការពិនិត្យការបរាជ័យសាជីវកម្មកាន់តែច្រើន ប៉ុន្តែដំណើរការនេះនៅតែជាទម្រង់ និងមានភាពខុសប្លែកពីប្រព័ន្ធដែលមានមូលដ្ឋានលើទីផ្សារ។ បញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗរួមមានការគ្រប់គ្រងតុល្យភាពជាមួយនឹងប្រសិទ្ធភាព និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដែលទាក់ទងនឹងកម្រិតបំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន និងរដ្ឋាភិបាលខ្ពស់។

លោកប្រធានាធិបតី Trump បាននិយាយកាលពីថ្ងៃសុក្រថា លោកនឹងដាក់ពន្ធបន្ថែម ១០០% លើការនាំចូលពីប្រទេសចិនចាប់ពីខែក្រោយ ដោយលើកឡើងពីការគ្រប់គ្រងការនាំចេញថ្មីរបស់ចិន ដែលជាការបង្ហាញពីការកើនឡើង គួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុងសង្គ្រាមពាណិជ្ជកម្មរវាងសហរដ្ឋអាមេរិក និងចិន។ បញ្ហារបស់លោកប្រធានាធិបតី ត្រាំ គឺបណ្តាលមកពីភាពតានតឹងផ្នែកនយោបាយនិងសេដ្ឋកិច្ច ដែលបណ្តាលមកពីវិបត្តិបណ្តាលមកពីកូវីដ១៩។ ចំណេះដឹងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី ជាអ្វី ដែលសហរដ្ឋអាមេរិកតែងតែបានគាំទ្រ និងការពារ ប៉ុន្តែដល់សម័យលោកប្រធានាធិបតីត្រាំ សេដ្ឋកិច្ចសេរីនិយមក្នុងពិភពលោកត្រូវបានសើអើ។

ប្រភពទិន្នន័យ &ព័ត៌មាន៖

- Xinhua
- China National Bureau of Statistics
- Ministry of Commerce People Republic of China
- Statista
- China Foreign Exchange Trade System
- Tradingeconomics
- CNN
- The Bangkok Post
- Caixin
- Reuters
- atlanta
- ychart
- globaltime
- Nikkei
- U.S. Bureau of Economic Analysis